

dusle.club

BİZİM

7

HİKAYEMİZ

ANNE BİZ GELDİK

(Bizim Hikayemiz – 19)

İlk yuvamız neresiydi ?

Nerede karşılaştık ilk kez yaşam alanlarımızla ?

Yuva, ev, köy, kent kavramlarımız nasıl oluştu ve gelişti ?

Avcılık - Toplayıcılık dönemimizde kilometre kareye 5 insan düşüyordu.

Dolayısıyla bu insanların geniş bir sahada büyük bir hareketlilik içinde bulunmaları gerekiyordu, kurnazlık, yetenek, rastlantı ve şansa ihtiyaçları vardı.

Tütsüleme ve tuzlamayı öğrenmeden önce, gününbirlik yaşaması, göçebe gruplar halinde dolaşması ve fazla eşyaya sahip olmaması gerekiyordu.

Beslenme rejimlerini bitkilerle geliştirdikten sonra sığır, koyun, at, eşeğin dünyalarına getirdiği en önemli şey yiyeceklerin bollaşması ve kollektif hareket yeteneğinin artması oldu.

Kentler sabit bir alan oluşturmadan önce insanların belirli dönemlerde bir araya geldikleri törensel toplanma alanlarıydı yüksek olasılıkla.

Kent köyün aksine dışarıdan gelen uyarıcılara açık, manevi bir uyarıcı ve toparlayıcı görevi görüyor olmalıydı.

İlk yerleşimlerin bir çeşit hac alanı olduğu farz edilebilir bu nedenle.

Yaklaşık 12.000 yıllık Karahantepe'de bulunan 250 adet dikilitaş ve yaklaşık 10.000 yıllık Göbeklitepe'deki 6 metre uzunluğundaki sütunlar bu iddiaları besler nitelikte.

Peki bu yerleşimleri kurmadan önce ne yapıyorduk, nasıl yaşıyorduk?

İnsanların önce diğer canlıları evcilleştirdiği söylenir sıklıkla.

Aslında bu pek doğru değildir.

Her şeyden önce insan canlıları değil, öncelikle kendini evcilleştirdi.

Çünkü reme ve cinsellik için buna mecburdu, soyunu devam ettirmeliydi.

Bereket ve adak ayinlerinde taklit ettiği tüm canlıları yola getiren insan bu esnada kendini de ehlileştiriyordu.

İlkelliğimizi aşmamızın ilk adımları bunlardı.

Ve yavaş yavaş kadınların rolü artıkça yırtıcılığımızın yerini ortak yaşam çabası aldı.

Tarım devrimi bir yönüyle cinsel devrimdi aslında.

Çevik, atak, öldürmeye hazır, acımasız bir doğa geliştiren erkeklerle, hızlı hareket edemeyen, annesi ölmüş herhangi bir canlının yavrusunu emzirmekten çekinmeyen, tohumları büyütüp çoğaltan, fidelerle ilgilenen kadınların mücadelesinde önceleri kazananlar kadınlardı.

Erkekleri doğa kadar kadınlarda evcilleştirdi.

Ehlileşen insan beslenme, üretme, çoğaltma adetleri geliştirdi, öngörüp denetlemeye başladı.

Bu kadının rolünü rttirdi ve ilk yuvamızı bulduk.

Annelerimiz.

Kadınlarda toprağı belledi, ayıkladı, besin değeri yüksek ürünler geliştirdi.

İlk kap kacakları, ilk sepetleri onlar yaptı.

Ve tabii ki çocuklarına baktı, besledi, korudu, sevgi ve şefkat verdi.

Başlangıçtan itibaren her tür yuva, ev, köy, kent kadınının eseri idi.

Evde, ocakta, ambarda, sarnıçta, erzak alanlarında mekânsal olarak hep onun izi vardı.

Kadınlar hep sardı ve besledi.

Bu nedenle Mısır hiyograligflerinde ev, yuva simgesi ile anne simgesi özdeşleşti.

Anneler hep ilk yuvamız, ilk vatanımız oldular.

Erkeklerin geliştirdiği mızrak, yay, çekiç, balta bıçak yerine kadınlar kap, kacak ve sepetleri geliştirdiler.

Erkeklerin teknik katkılarının tümünde kemik ve kasların temel bir rolü vardı, budamak, delmek, oymak, yarmak ve parçalamak için ihtiyaç duyuyorlardı kemiklerine ve kaslarına.

Oysa kadınlar kemiklerini, kaslarını sevgilisini veya çocuklarını kucaklamak, sarmak, onları beslemek ve esirgemek için kullandı çoğunlukla.

Bu nedenle ilk evlerin bizi saran ve koruyan kadınlar gibi vücudumuzu, sevdiklerimizin bedenlerini, yiyeceklerimizi, ürettiklerimizi koruması gerekiyordu, tıpkı bir anne gibi.

Ev tıpkı kadınların yaptıkları çömlekler ve kaplar gibi sabit bir kaptı her zaman.

Orada uyuyup, dinlenip, beslenip, tazelenip, yeniden dışarıya, mücadeleye döndük hep.

İlkel yapıların tamamı (evler, odalar, mezarlar) kadınlar gibi yuvarlak hatlıydı çoğunlukla.

İlk kaseler kadınların göğsü esas alınarak yapıldı.

**Hep annemizin göğsünden beslendik, öldüğümüzde Toprak
Ana'nın rahmine gömüldük.**

Annelerimiz bizi hep korudu, esirgedi ve sakladı.

**İnsanlığın ilerlemesini ve gelişmesini sağlayan o hayat enerjisi,
sevgi dolu hisler ve kömünel özdeşleşmeler, anaç himayenin
olmadığı bir dünyada mümkün olamazdı.**

**Böyle bir ortam oluşmadığında çocukların manevi değerlerini
yitirdiği gözlendi çoğunlukla.**

**Ve ahlak kadınlarla, annelerle doğdu, öldürmemeyi onlardan
öğrendik, töreler ve adetler onlarla gelişti.**

**Bu ilk bağlar çözüldüğünde yönümüzü yolumuzu kaybettik, biz
kavramı başı boş havada uçuşan bir benler yığına dönüştü.**

**Dünyamıza renk katan şarkı, şiir, tiyatro, gibi sanatlar yüksek
ihtimalle kadınların eseriydi.**

Anneler bizim kutup yıldızımızdı her zaman.

**Bu yüzden onları kaybettiğimizde Şair Ahmet Erhan gibi düşündük
ve yazdık.**

**" Anne ben geldim
Ağdaki balık, bardaktaki su kadar umarsızım
Dizlerin duruyor mu başımı koyacak ?
Anne ben geldim, oğlun hayırsızın
Anne ben geldim."**

**Belki de hepimizin ilk bağları hatırlamaya, yönümüzü bulmaya,
ruhumuzu, yitirdiğimiz benleri aşip BİZ olmaya ihtiyacımız vardır.**

**Belki hepimizin üşüyen ruhlarımızı, çölleşen hayatlarımızı ardımızda
bırakıp yuvamıza dönme vakti gelmiştir.**

**Bu kez hep birlikte " ANNE BİZ GELDİK " deme zamanlarımız
yaklaşıyordur belki.**

CESARET ET, AKLINI KULLANMAYA

(Bizim Hikayemiz – 20)

İlk sermaye birikimimiz belki de artan tohumların bir sonraki yıl için saklanması ile oluştu.

Aslında antik kentte bir birikim rejimi modeliydi, içinde tüm diğer kapları barındıran büyük bir kaptı.

Suyun kolektif denetimi yönetim erklerinin ve devletlerin ayırt edici özelliklerinden oldu hep.

Su her zaman birikim kaynaklarının en önemli nedenlerinden biriydi.

Barınaklarımızı her zaman çevreledik, koruduk ve oralarda biriktirdik her şeyimizi.

Yağmur yağdığında çatıdan akan suyu biriktiren zemine gömülü kaplar sonraki birikim rejimlerimizin nasıl oluştuğuna dair güzel bir örnek.

İlk sepetlerimizde hem tahıllar biriktirdik, hem de küçük canlıları avladık.

Biriktirerek toplayıcı, yakalayarak avcı olduk.

Bazen mekanlarımızı ve eşyalarımız koruyup biriktiremedik, onlar dağıldılar, bozulduklar parçalandılar.

Böylesi dönemler için başka türlü bir birikim rejimi gerekliydi.

Yaşlılardan gençlere aktarılan bilgiler, hikayeler, ahlaki kurallar, destanlar ve öğütler bu nicel birikim modeline katkı sundular.

Annelerimizden sonraki yuvamız ve evlerimiz, zihnimiz, hayal dünyamız, tahayyül kapasitemiz oldu.

Yuva artık bizdik.

Yuvamızı korumak için muhafaza ettik, tekrarlar, rutinler, örüntüler yarattık, bu konuda sabırlı ve inatçıydık.

Artık her insan bir yuva, her insan bir dünyaydı.

Huzurlu bir ev, güvenli bir uyku, törel düzeyde bir beslenme rejimi, güzel giysiler giymek ve eğer mümkünse aşkın deneyimlere yeltenmek.

Günümüzde bir insanın mutluluk kaynaklarını ele aldığımızda da bu sonuçlarla karşılaşmamız, doğadan ve ilk var oluşumuzdan bu yana çok farklı bir noktada olmamız, aslında hepimiz için oldukça açıklayıcı veriler sunuyor.

Ancak tüm bu ihtiyaçları düzenledikten sonra, toplumun varlığını, birliğini ve gelişimini destekleyecek formlara da ihtiyacımız vardı.

Adetlere, törelere, ahlaki normlara, kurallara, yasalara olan ihtiyacımız böyle ortaya çıktı.

Örgütlü ahlakı ve adaleti ancak güvenliği en iyi bilenler sağlayabilirdi.

Bunun için tecrübe kazanmış olmak gerekiyordu ve tecrübeli olanlar yaşlılardı.

Böylece ortak yaşam alanlarımız oluşmaya ve düzenlenmeye başlarken yöneticilerimiz de ufukta belirdi.

Köylerin ortaya çıkmaya başladığı dönemlerde, köyleri zımni olarak ihtiyar heyetleri yönetmeye başlıyordu aynı zamanda.

Bu heyetler yeni ve spesifik bir alanda fikir belirtmekten ziyade, denenmiş, sınanmış gelenekselleşmiş konular üzerinde fikir belirtip, hüküm verebiliyorlardı.

Sözlü bir kültüre yaslanıyorlardı ve sözlü kültür ancak yaşayanların, yaşlanmışların bilebileceği ve fikir ileri sürebilecekleri bir alandı.

Günümüzde hala Dünya'da nerede bir sözlü kültür varsa orada o kültürü aktarmak üzere bekleyen yaşlıları bulabilirsiniz.

Dolayısıyla ilk kez özgürlüğü güvenlikle, geleceği geçmişle yok ettiğimiz alan böyle oluştu.

İlk toplumsallığımızı kurduğumuz köyler, ilk özgürlüğümüzü kaybettiğimiz yerlerdi aslında.

Toplum her zaman güvenlik, birey her zaman özgürlük esinli oldu.

Sonraları devletleri yönetecek erk sahiplerinin ilk tezahürü olarak bilgelik birikimine sahip yaşlılar heyeti, bize güvenlik sağlayarak toplumsallaştırdı ancak karşılığında bireysel özgürlüğümüzü aldı.

Bu kültür, çağımızda da olduğu gibi, bizi bazı alanlarda serbest bıraktı.

Evimizde özelimizi kurup yaşayabilirdik, örneğin ilk dönemler için söylersek kendi tanrılarımızı yapıp tapabilirdik.

Doğada risklerle dolu bir yaşam süren, heyecan ve adrenalin dolu bir süreç yaşayan insanların özel dünyası artık mekânsal bir düzenleme ihtiyacına yöneliyordu.

Köylerin sosyal yaşamında denetlenenler, evlerinde bir ölçüde özgür olduklarını düşündüler.

Gerçekten ev onlara özgürlük sağlayabilip, gerçek bir yuva olabildi mi?

İktidar ve tahakküm asla boşluk sevmez, alan açmaz, serbest bırakmaz.

Dolayısıyla ne zaman, nerede bir özgürlük talebi varsa, karşısında güvenlikten bahseden bir yönetim erki de vardır.

Bu ev içinde geçerliydi.

İktidarın uzantısı olan bir güç, evde bize sahte özgürlük alanları sağladı.

Henüz rahipler ve yöneticiler ortada yokken, iktidarın ve ihtiyar heyetinin evdeki izdüşümü ortaya çıkmıştı.

Babalarımız.

Ev içindeki dinsel törenleri babalar yönetmeye başladılar, duaları onlar ettirdiler, kurbanları onlar kestiler.

Her an bilinmezliklerle dolu olduğu varsayılan kadın algısı yerine, her şeyi bilen ve önlem alabilen erkekler dünyasına geçmiştik.

Artık güvendedik fakat özgür değildik.

Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir zaman köyler farklılaşmayı, uzmanlaşmayı, yenilikleri ve keşifleri sevmedi.

Yenilikleri kabul eder görüldüğünde bile, bu gelişmelere kendi penceresinden yaklaştı, çoğunlukla onları boğdu.

Köyde yaşayanlar tarafsız ve uyumsuz olamazlardı, tarafsızlık ve uyumsuzluk onlar için ölümler eş anlamlıydı.

Avcının avı üzerindeki tahakkümü yani insanın hayvanlar üzerindeki tahakkümü, yerini insanın insan üzerindeki tahakkümüne bırakıyordu yavaş yavaş babalar ve yaşlılarla.

İnsan hayvanları dize getirme tecrübelerinden aldığı derslerin tamamına yakını toplumsal ilişkileri üzerinde de uygulamayı istedi hep.

Dolayısıyla insanlar hem doğayı reddetti, hem de doğayı kabullendi sürekli.

Yeni bir alt üst oluşun, sosyal ve siyasal depremlerin ortasında, özgürlük, güvenlik denklemini yeniden düşünmeye ihtiyacımız var.

**Ne özgürlük için güvenlikten, ne güvenliğimiz için özgürlükten
vazgeçmek zorunda kalmayacağımız bir gelecek yaratabiliriz.**

**Kant'ın söylediği gibi “ Cesaret Et, Aklını Kullanmaya “ sözü ile yola
çıkmanızın tam zamanı şimdi.**

Birlikte başarmak için her zaman devrimci bir yol vardır.

KENT

(Bizim Hikayemiz – 21)

Tarımla birlikte avcılarının fırsatları daralmıştı, büyük hayvanlar bataklıklara ve dağlara sürülmüştü.

Böylece avcı dışarıda savaşmak yerine köyün içine taşındı ve avcı-krala dönüştü.

Ürkmüş köylüler avcı-krala hayvanlara karşı onları koruma karşılığında itaat ettiler.

Onlara hayvanların verdiği zarardan daha fazlasını vermemeleri için avcı-krala teslim oldular.

Tehdit ve zorlama sonraları politik ve dinsel iktidara giden yolların taşlarını döşedi.

Avcılar dağları severlerdi, tıpkı çobanlar gibi.

Sürüsüyle birlikte oradan oraya hareket eden çoban, toprağa bağlı çiftçiden yani toplayıcıdan hep daha cesur oldu.

Çobanlar hep çiftçilere saldırdı, ardından onlarda yerleşik hale gelip çiftçi olunca başka çoban-avcılar tarafından ele geçirildiler.

Bu nedenle ilk krallar çiftçilerden yani köylülerden değil, gezgin çoban-avcılar arasından çıktı.

İlk krallardan Etana bir çobandı, Mezopotamya mitolojisindeki Lugubanda ve Dumuzi, İsrailoğullarından Davut ve kendini halkının çobanı olarak tanımlayan Hammurabi bu krallara örnek verilebilir.

Baskı ve ikna, saldırı ve koruma, savaş ve yasa, güç ve sevgi çoban-avcının yönetsel zihniyetini açıkça ortaya koyar.

Önceleri savaşın efendisi olan çoban-avcı, sonraları yasanın efendisi ve en nihayet toprağın efendisi oldu.

Karmaşa, kriz düş kırıklıkları, öfke ve saldırganlık yani şiddet çoğunlukla gücü besleyen ana unsurlar oldular tarih boyunca.

Ve bu güç onurlandırılmak istedi, böylelikle toplumun oluşturduğu artık değere el koymaya doğru yol aldı.

Başlangıçta krallara verilen hediyeler, sonra haraca, daha sonra aşara ve son olarak vergiye dönüştü.

Önceleri hayvanları yok etmek için yapılmış silahlar, sonraları yöneticiler için yönettiklerine yönelttikleri silahlara dönüştü.

Doğadan gelen dış tehditler zamanla krallardan gelen iç tehditlere dönüştü.

Güvenlik için gitgide daha çok bedel ödenir hale geldi.

Krala dönüşen çoban-avcının dinamizmi eril süreçleri ve iktidar oluşumunu hızlandırdı.

Tahılları ıslah ederek ilk tarım devrimini yaratan kadınlar sadece güç ilişkilerinden değil, dinsel ve sosyal ve kültürel hayattan da soyutlandılar.

Hindu tanrıçası Kali, ilksel Tanrıça Tiamat, aslanları bile hükmeden Kibebe yavaş yavaş etkilerini yitirdiler.

Kadın Tanrıçalar yerlerini erkek Tanrılara bıraktılar.

Ölümler ve tehlikelerle baş edebilen kas gücüne sahip bir cesaret unsuru olarak Tanrı-Krallar dönemi başladı.

Kadınlarsa artık özel güçleri olan, hile ve büyü yapabilen, ve iktidarını yeraltına taşıyan bir figür olarak düşünüldü çoğunlukla.

Kadınlar doğurarak yaşam olurken, erkekler öldürerek ölüm oldular.

Bu durum gündelik hayatta da karşılığını buldu.

Kadınların egemen olduğu dönemdeki yerleşimlerde var olan yuvarlak biçimli formlar ortadan kalkmaya başladı.

Yerine erkek egemenliğinin temsili olan köşeler ve çizgiler belirginleşmeye başladı mekanlarda.

Eril iktidar tüm hayatta keskin hatları besledi, döngüsellik yerini doğrusallığa terk etti.

Zamanla akabilen yaşamlardan, zamanla yarışan yaşamlara geçildi.

Toplumsaldan tarihsel, uzamdan zamana, coğrafyadan mekana doğru yol alındı hızla.

Köyler ve kentler düz çizgilerle kaplanmış kare veya dikdörtgen formlara dönüştüler.

Doğada özgürce iş yapabilen insanlardan, yönetici gözetiminde ve zamanla yarışan işçileri belirleyen formlara geçildi.

Tarih artık kentler üzerinden ilerliyordu.

Yaratıcılık ve denetimin, dışavurum ve bastırmanın, gerilim ve boşalmanın mekanı kentti artık.

Kozmosun temsili, cennetin yeryüzüne indirilmiş hali olarak görülen kent, insanlar için mümkün olanın simgesi haline geldi.

Kent hep tüm mümkünlerin kıyısında oldu, değişim ve gelişim artık ancak kentlerde olabilirdi.

Avcının hareketliliği, risk alma becerisi, acele ve keskin kararlar verme zorunluluğu, av uğruna katlandığı yoksunluk ve yoksulluklar, avı yakalarken ölmek ya da öldürmek zorunda oluşunun bütün tezahürleri kentlere sirayet etti.

Annelerimizle yuvamızı yani evimizi bulmuştuk, kendimizle ve diğer insanlarla köyleri kurmuştuk, kentlerle de ise evrene meydan okumaya başladık.

Artık sadece hayvanları ve insanları değil, azgın nehirleri, yüce dağları, korkunç vadileri yani doğayı da dize getirebilir hale geliyorduk.

MÖ. 3000 yılından kalma bir belgede adı “ Kentleri Kuran “ anlamında olan Mısır Tanrısı Ptah krallara kentler kurmalarını tavsiye ediyordu.

Aynı dönemlerde yani MÖ. 3000’lerde tahıl ambarını yani geleceğin dini mabetlerini , sabanı, çömlek tezgahını, tekneleri, el dokumalarını, bakır metalürjisini, soyut matematiği, üst düzey gökyüzü gözlemlerini , takvimi ve yazıyı bulduk.

Bun gelişmelerin hepsini bize sağlayan ana unsur kentlerdi.

Tarihte her gelişme d6nemimizin bir bedeli oldu.

Babalarımızı bulduğumuzda annelerimizi, kentleri bulduğumuzda doğamızı, g6venliği bulduğumuzda 6zg6rl6đ6m6z6, bilimi bulduğumuzda sanatımızı kaybettik 6oğunlukla.

Gelişmişlik d6zeyimiz artık ya, ya da ikiliğinden 6ıkıp, hem, hem diyalektiğine doğru ilerliyor.

Yeni 6ağın şafağında, yeni insan praxis ile yolunu tekrar a6acak, buna kuşkumuz yok.

66nk6 biz yoldayız ve yoldaşlarımızı g6r6p ellerimizi onlara uzatıyoruz.

Birlikte d6şlerimizi ger6ekleştireceğimiz g6nler 6ok uzakta değil.

Biliyoruz, başaracağız.

DÜŞLE TOPLULUKLARI

dusle.club

dusle.club

AKADEMİLERİMİZ

dusle.club

dusle.club

BIZIM
7
HIKAYEMİZ

